וטמאין אין עושין לא את הראשון ולא את השני בראשון לא עבדי דלא הוו רובא בשני לא עבדי דלא הוו מיעוטא תנן נטמא קהל או רובו או שהיו הכהנים טמאין והקהל טהורים יעשה בטומאה רובו הוא דעבדי בטומאה אבל פלגא ופלגא לא עבדי בראשון קשיא לרב אמר לך רב רובא עבדי כולהו בטומאה פלגא ופלגא הללו עושין לעצמן והללו עושין לעצמן ה"נ מסתברא דקתני סיפא נטמא מיעוט הקהל טהורין עושין את הראשון וטמאין עושין את השני מיעוט הוא דעבדי בשני אבל פלגא ופלגא לא ועבדי בראשון והללו עושין לעצמן והללו עושין לעצמן ואלא קשיא לרב כהנא אמר לך רב כהנא נטמאו מיעוט הקהל טהורין עושין את הראשון וטמאין עושין את השני הא פלגא ופלגא טהורין עושין את הראשון אבל טמאין אינן עושין לא את הראשון ולא את השני התינח ללישנא בתרא דרב כהנא אלא להך לישנא דאמר רב כהנא טהורים עושין את הראשון וטמאין עושין את השני מאי איכא למימר אמר לך רב כהנא הוא הדין דאפילו פלגא ופלגא נמי טהורין עושין את הראשון וטמאין עושין את השני והאי דקתני מיעוט הקהל איידי דתנא רישא רובו תנא נמי סיפא מיעוטו תניא כוותיה דרב תניא כוותיה דרב כהנא כתרי לישני תניא כוותיה דרב היו ישראל מחצה טהורין ומחצה טמאין הללו עושין לעצמן והללו עושין לעצמן תניא כלישנא קמא דרב כהנא הרי *שהיו ישראל מחצה טהורין ומחצה טמאין טהורין עושין את הראשון וטמאין עושין את השני ותניא כלישנא בתרא דרב כהנא הרי שהיו ישראל מחצה טהורין ומחצה טמאין טהורין עושין את הראשון וטמאין אינן עושין לא את הראשון ולא את השני לרב וללישנא בתרא דרב כהנא הא דתנא טהורין עושין את הראשון וטמאין את השני היכי מתרצי לה כגון שהיו ישראל מחצה טהורין ומחצה טמאין ונשים משלימות לטמאים וקסבר נשים בראשון רשות דל נשים מטמאין והוו להו טמאין מיעוטא ומיעוטא ידחו לפסח שני לרב וללישנא קמא דרב כהנא הא דתניא טהורין עושין את הראשון וטמאין אין עושין לא את הראשון ולא את השני היכי מתרצי לה רב מתריץ לה *כגון שהיו ישראל מחצה טמאין ומחצה טהורין ונשים עודפות על הטהורים וקסבר *נשים בראשון חובה ובשני רשות בראשון לא עבדי דהוי ליה מיעוט ומיעוטא לא עבדי בראשון ובשני לא עבדי דל נשים מינייהו והוו להו פלגא ופלגא ופלגא לא עבדי בשני ולרב כהנא דאמר פלגא נמי עבדי בשני הכי מתריץ לה כגון שהיו ישראל מחצה טהורין ומחצה טמאין ונשים משלימות לטהורין *וקסבר נשים בראשון חובה ובשני רשות בראשון לא עבדי דהוו להו פלגא ופלגא בראשון לא עבדי בשני נמי לא עבדי דל נשים מינייהו מן הטהורין הוו להו טמאין רובא ורובא לא עבדי בשני ולרב כהנא הא דתניא הרי שהיו ישראל מחצה טהורין ומחצה טמאין הללו עושין לעצמן והללו עושין לעצמן היכי מתריץ לה אמר לך רב כהנא תנאי היא איכא למ"ד מחצה על מחצה כרוב ואיכא למ"ד מחצה על מחצה אינו כרוב גופא הרי שהיו ישראל מחצה טהורין ומחצה טמאין הללו עושין לעצמן והללו עושין לעצמן היו טמאין עודפין על הטהורין *אפי' אחד יעשו בטומאה *לפי שאין קרבן ציבור חלוק ר"א בן מתיא אומר אין היחיד מכריע את הציבור לטומאה שנאמר

לא

וטמאין אין עושין לא את הראשון · דכיון דאינו כרוב לא עבדי בטומאה ובשני נמי לא דאינו מיעוט: **יעשו בטומאה** · אף הטהורין: **רובא הוא כו'** · כי איטמי רובא הוא דעבדי טמאין ראשון ובטומאה: **אבל פלגא ופלגא לא עבדי** · טמאים לראשון כלל: **כולהו** · אפילו הטהורין אין צריכין להזהר בשמירת טהרה: **מסתברא** · דפלגא ופלגא נמי טמאין עבדי בטומאה ולא מידחו: **לרב** · דאמר הללו לעצמן והללו לעצמן: **וללישנא בתרא דרב כהנא** · דאמר טמאין אין עושין לא זה ולא זה הא דקתני טמאים נדחין לשני היכי מתרצא לה: **משלימות לטמאין** · דבזכרים הוו טהורים רובא אבל יש מן הנשים טמאות יותר מן הטהורות עד שמשלימות החשבון למחצה על מחצה וקסבר האי תנא נשים בראשון רשות וכ"ש בשני הילכך דל נשים מהכא דאינן מן המניין וזיל בתר זכרים והוו טמאים מיעוטא ומדחו לשני אבל בפלגא ופלגא אי כמר אי כמר: **כגון שהיו ישראל** · הזכרים מחצה טהורין ומחצה טמאין וכשאתה מונה הנשים עמהן רבין טהורים על הטמאים: **בראשון חובה** · והרי הן במנין ונמצאו טמאים מיעוטא: **ובשני נשים רשות** · ותנאי פליגי בהא מילתא בפ' האשה (לקמן דף צא:): **בראשון לא עבדי** · טמאין דהוה להו מיעוטא: **ובשני לא עבדי** · דלגבי שני אין הנשים מן המנין למיהוי טהורין רובא הילכך לא הוו טמאים מיעוטא אלא פלגא ולרב מחצה על מחצה כרוב ולא עבדי בשני: **ורב כהנא** · דאמר פלגא עבדי בשני מתרץ הכי כו': **ונשים משלימות לטהורין** · שלא היו טהורין מחצה אלא על ידי הנשים ואי אזלינן בתר זכרים הוו טמאין רובא · ועודפות עליהן לא גרסינן: **ופלגא בראשון לא עבדי** · בטומאה ללישנא קמא דרב כהנא: **תנאי היא** · האי תנא ותנא דלעיל דקאי כוותיה האי תנא סבר מחצה על מחצה הוי כרוב ותנא דלעיל סבר אינו כרוב: **עושין בטומאה** · אפילו הטהורין:

לא

וטמאין אין עושין לא את הראשון ולא את השני · קשה לריב"א אי פלגא מיקרו איש לידחו לפסח שני ואי לא מיקרו איש אלא ציבור ליעביד בטומאה בראשון וליכא למימר דמספקא ליה אי חשיבי איש או ציבור דאם כן ליטמאו אחד מן הטהורים דבשלמא אי לא מספקא ליה אתי שפיר דלמה יטמאו את הטהור לעשות בטומאה כיון שדין של טמאין ליפטר לגמרי ואומר ר"י דלא מיקרו איש ומ"מ לא יעשו הטהורים בטומאה בשבילם כיון שאין רוב טמאים ואין עושין נמי אלו לעצמן ואלו לעצמן דקסבר אין קרבן ציבור חלוק אע"ג דלר' יהודה דאית ליה לקמן אין קרבן ציבור חלוק קאמר יעשו כולם בטומאה רב כהנא לית ליה הך סברא אלא קסבר דמהאי טעמא נידחין לגמרי:

קסבר נשים בראשון רשות · משום רב איצטריך למימר הכי דאי בראשון חובה הוה אמרינן דהללו עושין לעצמן כו' אבל לרב כהנא אפילו הוו בראשון חובה אתי שפיר דפלגא בראשון לא עבדי ובשני עבדי כיון דבשני נשים רשות הוו להו טמאים מיעוטא והא דאמר בפר' קמא דסנהדרין (דף יב:) גבי חזקיהו שהשיא את ישראל לעשות פסח שני היכי דמי אמר רב אשי כגון שהיו ישראל מחצה טמאים ומחצה טהורין ונשים משלימות לטהורים ועודפות עליהן מעיקרא סבר נשים בראשון חובה והוו להו טמאים מיעוטא ומידחו לפסח שני ולבסוף סבר נשים בראשון רשות והוו להו טמאים רובא ורובא בשני לא עבדי והשתא לרב וללישנא בתרא דרב כהנא לא הוה צריך למינקט משלימות אלא עודפות עליהן גרידא וללישנא קמא דרב כהנא הוה מצי למינקט משלימות ולא עודפות אלא נקט משלימות ועודפות דהשתא לכולהו לישני עשה שלא כתורה והוה מצי לשנויי דלבסוף סבר נשים בראשון חובה ובשני רשות ולכך לאו שפיר עבד פסח שני אלא משום דהתם אליבא דרבי שמעון קיימינן דאית ליה לקמן בפרק האשה (דף צא:) נשים בראשון רשות אי נמי ניחא ליה למידחי דאף מה שלא עשו בראשון היה שלא כדין:

נשים בראשון רשות · הוה מצי למינקט בברייתא רוב טהורים וע"י נשים היו רוב טמאים נדחין לפסח שני כיון דנשים בראשון רשות והוו להו מיעוט טמאים:

ורב כהנא מתרץ לה הכי כו' · השתא נמי הוה מצי למינקט בברייתא רבותא דאפי' רוב טהורין אין הטמאין עושין את השני כיון שבלא נשים הוו טהורים מיעוטא ומצית למימר דנקט בכי האי גוונא לאשמועי' דמחצה על מחצ' אינו כרוב:

משלחין

נר מצוה

נה א מיי' פ"ז מהלכות ק"פ הלכה ג:
נו ב מיי' שם פ"ב הלכה ד ופרק ה הלכה ח:
נז ג מיי' פ"ז שם הל' ב:

רבינו חננאל

אין עושין לא [את] הראשון ולא [את] השני וללישנא קמא דרב כהנא אמר לך הוא הדין אפי' פלגא ופלג' טהורין עושין הראשון וטמאין השני ואיידי דתנא רישא רוב הקהל תנא סיפא מיעוט: **תניא** כותיה דרב ותניא כותיה דרב כהנא כתרי לישני: **לרב** וללישנא בתרא דרב כהנא הא דתניא טהורין עושין הראשון וטמאין עושין השני היכי מתרצי לה כגון שהיו ישראל מחצה טהורין ומיעוט טמאין ונשים משלימות לטמאין למחצה ונמצאו מחצה טהורין ומחצה עם הנשים טמאין וקסברי נשים בראשון רשות דל נשים מן הטמאין ונמצאו הטמאין מיעוט ומיעוט נדחין לפסח שני והטהורין עושין הראשון בטהרה כי רוב הקהל טהורין הן לרב וללישנא קמא דרב כהנא הא דתניא טהורין עושין את הראשון וטמאין אין עושין לא את הראשון ולא את השני היכי מתרצי לה רב מתרץ לטעמיה כגון שהיו ישראל מחצה טהורין ומחצה טמאין ונשים עודפות על הטהורין וסבר האי תנא נשים בראשון חובה והאנשים והנשים שוים טהורין עושין את הראשון דהא רובא נינהו טמאין אין עושין הראשון דהא מיעוטא נינהו ומיעוט לא עבדי בראשון בשני נמי אין עושין דלנשים מן הטהורין דנשים בשני רשות והוו להו טמאין פלגא ופלגא לא מדחו לפסח שני הלכך טמאין אין עושין לא את הראשון ולא את השני וללישנא קמא דרב כהנא דאמר פלגא ופלגא נמי עבדי בשני מתרץ לטעמיה כגון שהיו ישראל מחצה טהורין ומחצה טמאין ונשים משלימות לטהורין ועודפות עליהן פי' כגון שהיו עשרה טהורין ועשרה טמאין והטהורי' הם ארבעה אנשים ושש נשים הרי עשרה והטמאים הם ששה אנשים וארבע נשים הרי עשרה ומאי עודפות עליהן דקתני דנפישין טהורות מטהורות וקסבר נשים בראשון חובה ובשני רשות טמאים בראשון לא עבדו דהוה להו פלגא ונדחין לפסח שני בשני נמי לא עבדי דנשים בשני רשות ונשים מן הטהורין ומן הטמאין היו בראשון ונמצאו הטמאין ששה והטהורין ארבעה הנה הטמאין רובא ורובא בשני לא עבדי. ורב כהנא הא דתניא כותיה דרב מוקים ליה כתנאי דלא מתריץ ליה: גופה

[תוספתא פ"ו]

[לקמן צא: סנהדרין יב:]

ס"י ועודפות עליהן היכי דמי כגון דאיכא ד' גברי טהורין ושש נשים טהור' שיתא גברי טמאין וד' נשים טמאות וקסבר כו' ורש"ל מ"ז:

[מנחות יד:]
[סו. לעיל ע"ח]